

Delårsrapport per den 31 augusti 2020

Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys.....	3
Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin.....	3
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal.....	3
Viktiga beslut och händelser.....	4
Ekonomi.....	5
Driftsammandrag.....	7
Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin.....	9
Uppföljning av mål och inriktning.....	9
Målredovisning.....	9
Uppföljning av nämndens verksamhet.....	9
Uppföljning av nämndindikatorer.....	10
Övriga bilagor	
• Bilaga 2 Överförmyndarenhetens verksamhetsplan	

Nämndens uppdrag

Överförmyndarnämndens uppdrag regleras i Linköpings kommuns reglemente och tillhör sektor välfärd och socialpolitik. Verksamheten omfattar arbetsuppgifter som åligger överförmyndarnämnden enligt:

- föräldrabalk
- förmyndarskapsförordning
- ärvdabalk
- äktenskapsbalk
- lag om god man för ensamkommande barn
- samt övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

Nämndens viktigaste uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Tillsynen innebär granskning och uppföljning av hur ställföreträdare sköter sina uppdrag att företräda huvudmän som inte själva kan tillvarata sina rättigheter.

Utöver tillsynen bistår nämnden tingsrätten i utredningar, rekryterar och utbildar ställföreträdare samt fattar beslut om samtycke till olika rättshandlingar så som uttag från spärrade konton, arvskiften, fastighetsförsäljningar med mera. Den som tar på sig ett uppdrag som god man eller förvaltare är inte anställd utan utför det i form av ett frivilligt uppdrag mot ett mindre arvode. Överförmyndaren fattar beslut om arvodet beroende på uppdragets karaktär och tar ställning till i vilken mån huvudmannen utifrån lagstiftningen själv ska stå för kostnaden eller om kommunen ska träda in.

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av Överförmyndarnämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin

I likhet med resten av samhället påverkas såväl ställföreträdare som huvudmän av coronaviruset på flera sätt. Gode män och förvaltare har inte kunnat utföra sina uppdrag på samma sätt som tidigare utan har fått söka nya lösningar för kontakter med huvudmän och andra aktörer.

Överförmyndarnämndens sammanträden har påverkats och möten har förkortats eller delvis genomförts digitalt. Prioritering av aktiviteter och ärenden har varit nödvändig, vilket medfört att viss verksamhet skjutits på framtiden. Under de senaste månaderna har behovet av ytterligare digitaliserad verksamhet tydliggjorts, framförallt i interaktionen med ställföreträdare.

Överförmyndarenheten har utvecklat rutiner för att delvis kunna utföra arbete på distans och har även avsatt resurser för att delta i kommungemensamt krisledningsarbete.

Den allmänna påverkan på samhällsekonomin kan komma att påverka huvudmännens möjlighet att själva betala arvodet till sina ställföreträdare. Det kan således befaras att huvudmännens inkomster och/eller förmögenheter sjunker och att kommunen i större utsträckning måste stå för arvodeskostnaderna.

Pandemin har ytterligare försvårat rekryteringsarbetet, bland annat möjligheten att nå ut brett vid större arrangemang. Men även byte av god man försvåras och ofta måste flera personer tillfrågas innan någon tackar ja till ytterligare ett uppdrag, även i ärenden som inte är komplexa. Följden blir emellanåt oönskat långa handläggningstider. På överförmyndarnämndens uppdrag arbetar enheten vidare med att pröva nya vägar för att säkra tillgången till ställföreträdare med god kompetens.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

Tillsynsverksamheten har genom anpassning och flexibilitet till stor del kunnat löpa på och andelen årsredovisningar som granskats den sista augusti visar att målet har uppnåtts. Däremot har utåtriktade informationsaktiviteter inte kunnat genomföras i samma omfattning medan basutbudet av informationsträffar samt grundutbildning för nya gode män och förvaltare erbjudits enligt fastställt plan. En nyproducerad interaktiv utbildning i form av e-lärande har i dessa tider kommit väl till pass. Arbetet med kartläggning och utredning om fler digitala kommunikationsvägar och arbetssätt har resulterat i ytterligare e-tjänster men ställningstagande kring införskaffande av nytt internt verksamhetssystem kvarstår.

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	15 502	15 976	474
<i>varav nettokostnader för coronapandemin</i>	<i>190</i>	<i>--</i>	<i>-190</i>
Investeringar, netto	--	--	--

Väsentliga avvikelser

Avvikelsen i prognosen uppgår till ett överskott om 474 tkr jämfört med budget. I budgeten gjordes antaganden om huvudmännens andel av kostnadstäckning av ställföreträdarnas arvoden och ersättningar. Med anledning av den allmänna nedgången i ekonomin görs nu bedömningen att andelen blir lägre, varför nämnden i prognosen räknar med en lägre procentsats. I internbudgeten flaggades för ett underskott inom verksamhetsområdet **Gode män, ensamkommande barn** (benämnt ”ofinansierade intäkter”) som bedömdes uppgå till 760 tkr. I prognosen per 31 augusti är underskottet beräknat till 50 tkr och täcks av överskott i andra delar av nämndens verksamheter.

Verksamhet

Nämndmål	
Medborgare	Rätt medborgare får rätt stöd Antal personer som tar del av information kring gode män och förvaltare
	Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens God kompetens rekryteras, utbildas och bibehålls till frivilliga uppdrag som god man och förvaltare
	Huvudmännens rätt tas tillvara För att inte huvudmännen ska lida rättsförlust ska ställföreträdarnas redovisning granskas skyndsamt utan avkall på noggrannhet och kvalitet
Verksamhet	Ökad digital hantering av handlingar Handläggningsprocessen baseras på underlag i fysisk form. Med ökad digitalisering kan svarstider förkortas och handläggningsprocesser effektiviseras

Basuppdrag	Prognos 2020	Augusti 2020	Augusti 2019
Godmanskap 11:1 – 11:4, Föräldrabalken	930	931	920
Förvaltarskap 11:7, Föräldrabalken	120	107	120
Förmyndarskap, legala och förordnade förmyndare, ej ensamkommande barn	500	505	493
Ensamkommande barn, godmanskap och förordnad förmyndare	30	35	54
Ärenden under avslutande	30	47	34

Väsentliga avvikelser

Inga stora variationer i ärendemängden kan noteras under året utan antal ärenden bedöms lika som budgeterat för alla ärendetyper, med undantag för ensamkommande barn. Antalet ärenden har i denna kategori minskats med 20 i förhållande till budget med anledning av det låga antal barn som hittills anvisats till Linköping. Trenden med ett ökande antal kvinnliga ställföreträdare sett till antalet män ser ut att hålla i sig och förhållandet mellan könen är fortsatt 56 % kvinnor och 44 % män.

Viktiga beslut och händelser

Beslut

- Överförmyndarnämnden beslutade i början av 2020 att ge Överförmyndarenheten i uppdrag att utreda nya sätt att rekrytera ställföreträdare i de mest komplicerade uppdragen samt att i mindre omfattning pröva ställföreträdare förmedlad av privat aktör.

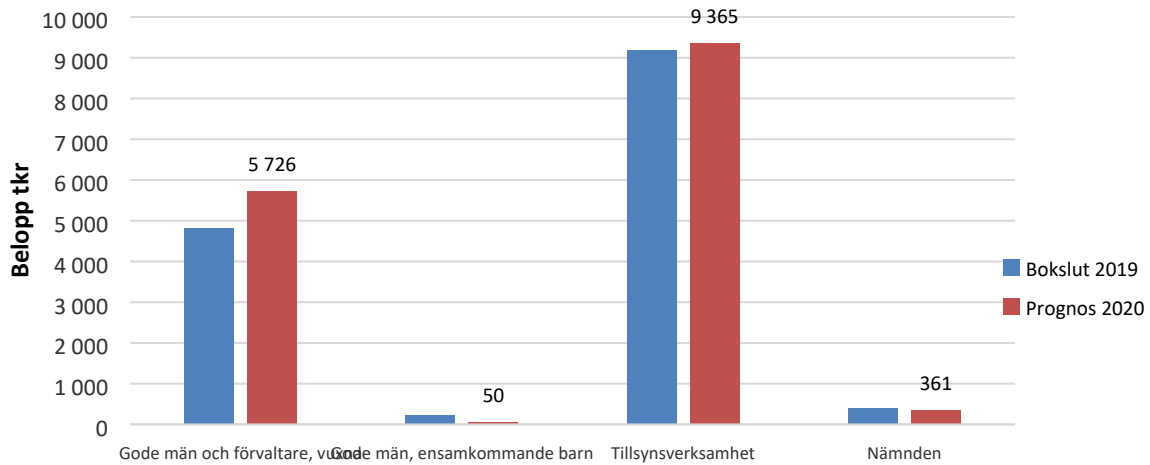
Händelser

- Kontakt Linköping tar från och med maj emot alla inkommande samtal vilket innebär en personlig kontakt för alla som söker kontakt med Överförmyndarenheten, även utanför enhetens telefontider.
- Fem erfarna gode män har antagit uppdraget från överförmyndarnämnden att under ett år framöver fungera som mentorer för andra gode män och förvaltare. Nya ställföreträdare tilldelas en mentorskontakt redan inledningsvis för att få stöd i uppdraget.
- Årets inspirationsföreläsning riktad till personer med frivilliga, lagreglerade uppdrag har ställts in med anledning av det rådande läget i samhället.

Ekonomi

Nämndens verksamheter, nettokostnader i prognosen för helår 2020 jämfört med bokslut 2019

Överförmyndarnämndens verksamheter, nettokostnader prognos 2020 jämfört med bokslut 2019

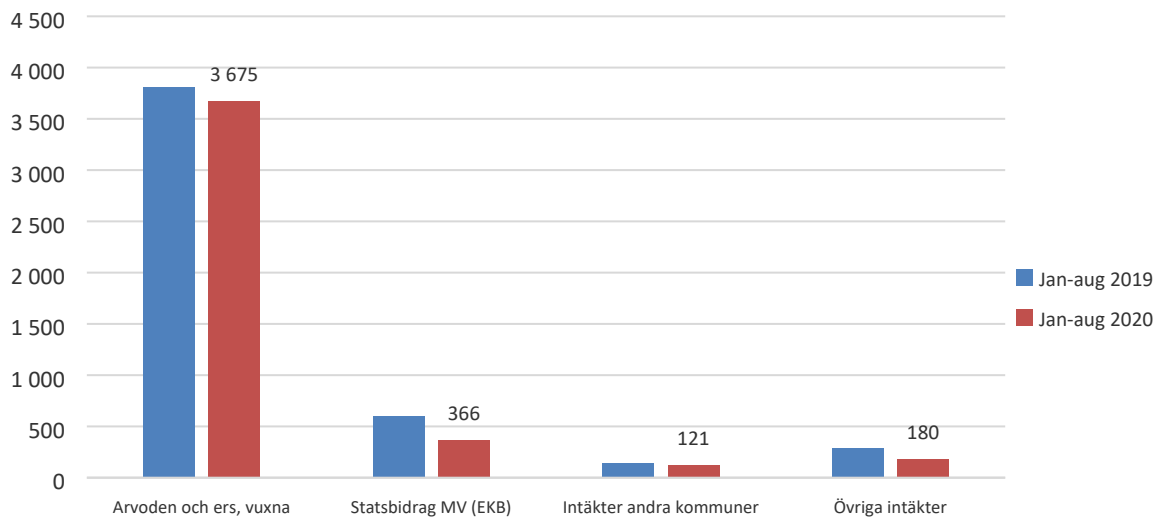

Analys och kommentar

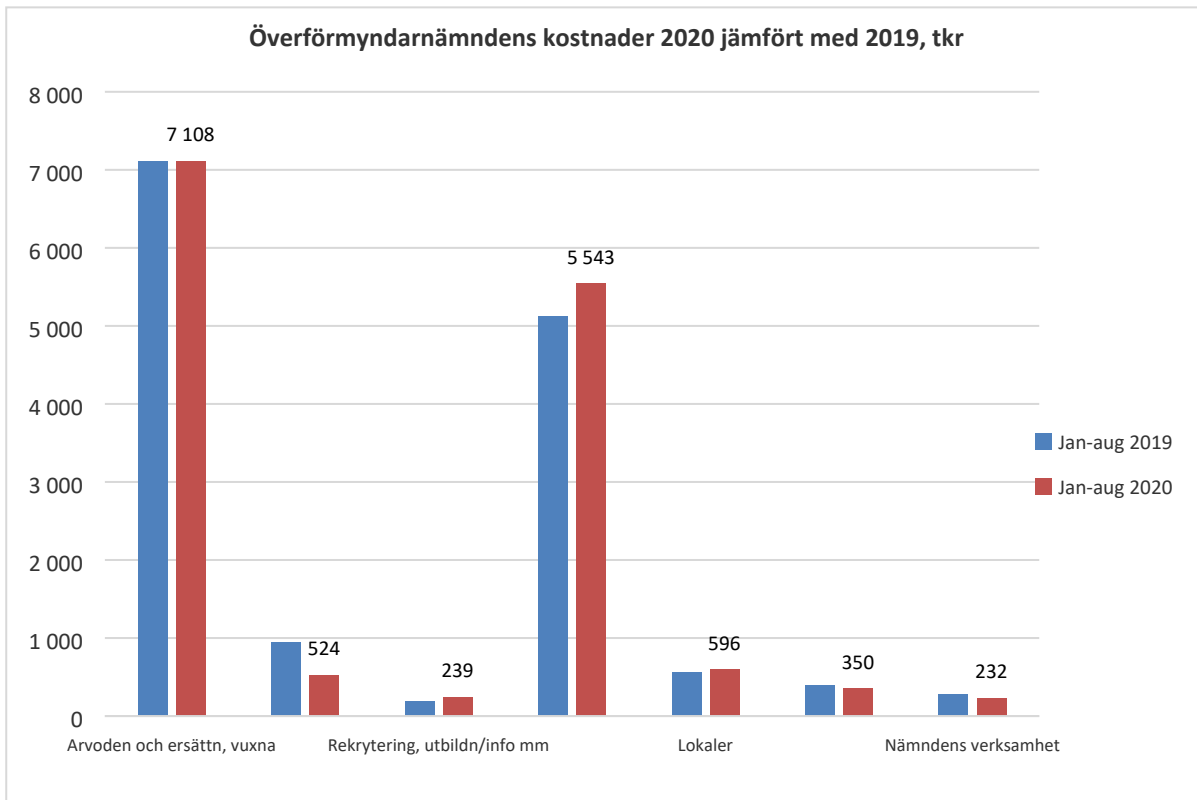
För verksamhetsområde *Gode män och förvaltare, vuxna* antas nettokostnaderna öka, främst med anledning av lägre intäkter från huvudmännen, högre kostnader för kundförluster samt för förberedande utredningar inför köp av nytt verksamhetssystem. I övrigt noteras inga stora skillnader mellan prognos 2020 och utfall 2019. Nettokostnaderna för arvoden och ersättningar för *Gode män, ensamkommande barn* förväntas bli lägre än föregående år.

Nämndens intäkter och kostnader jan-aug 2020 jämfört med 2019

Överförmyndarnämndens intäkter 2020 jämfört med 2019, tkr

MV = Migrationsverket
EKB = ensamkommande barn

EKB = ensamkommande barn

Analys och kommentar

Nämndens intäkter är främst externa och härrör från verksamhetsområde *Gode män och förvaltare, vuxna*. De huvudmän som själva har ekonomisk förmåga ska enligt lagstiftningen själva bekosta ställföreträdarens ersättning. Eftersom betalningsförmågan fastställs i samband med granskning av årsräkning året efter verksamhetsåret, utgörs innevarande års intäkter av en bedömning. För 2020 befaras att vissa huvudmäns inkomster och förmögenhet i någon mån påverkats/kommer att påverkas negativt med anledning av den rådande pandemin. Det är dock inte möjligt att i förväg beräkna effekten av detta antagande varför den genomsnittliga intäktsnivån schablonmässigt sänks med två procentenheter, från budgeterade 55 % till 53 % för att undvika att nästa år drabbas av negativ påverkan på resultatet. Följden blir att intäktsstapeln i diagrammet ovan är lägre för år 2020 än för 2019. Även statsbidragen och intäkterna från andra kommuner är lägre under 2020, vilket beror på att färre ensamkommande barn anvisas/vistas i Linköpings kommun. Kategorin "Övriga intäkter" är interna och beror på att personal delas med andra enheter inom kommunstyrelsens förvaltning.

På kostnadssidan kan noteras att de flesta kostnadsslagen är i samma nivå som föregående år. Personalkostnaderna är högre än under samma period 2019, men bedöms i stort sett hållas inom budget på helårsnivå på grund av tjänstledigheter och personalörklighet.

Driftsammandrag

Resultat 31 augusti 2020

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisat jan-aug 2020	Budget jan-aug 2020	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
<i>Gode män och förvaltare, vuxna</i>	3 654	4 052	398	3 470
Arvoden och ersättningar	3 433	3 500	67	3 294
Digitalisering och administration	163	379	216	74
Information, utbildning, rekrytering	58	173	115	102
<i>Gode män, ensamkommande barn</i>	55	0	-55	214
<i>Tillsynsverksamhet</i>	6 309	6 199	-110	5 779
Personal, utbildning, mm	5 437	5 342	-95	4 931
Lokaler och övriga verksamhetskostnader	872	857	-15	848
<i>Nämnden</i>	232	400	168	280
Arvoden och kostnadsersättningar	204	351	147	204
Utbildning och övrigt	28	49	21	76
Summa	10 250	10 651	401	9 743

Prognos resultat 2020

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse	Bokslut 2019
<i>Gode män och förvaltare, vuxna</i>	5 726	6 078	352	4 822
Arvoden och ersättningar	5 138	5 250	112	4 778
Resultatpåverkan	-200	0	200	-274
Digitalisering och administration	602	563	-39	110
Information, utbildning, rekrytering	186	265	79	208
<i>Gode män, ensamkommande barn</i>	50	0	-50	239
<i>Tillsynsverksamhet*</i>	9 365	9 298	-67	9 187
Personal, utbildning, mm	8 063	8 013	-50	7 709
Lokaler och övriga verksamhetskostnader	1 302	1 285	-17	1 478
<i>Nämnden</i>	361	600	239	399
Arvoden och kostnadsersättningar	325	527	202	315
Utbildning och övrigt	36	73	37	84
Summa	15 502	15 976	474	14 647
<i>varav kostnader</i>	22 172	23 845	1 673	21 945
<i>varav intäkter</i>	-6 670	-7 869	-1 199	-7 298

Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i tabellen ovan, netto tkr	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse
Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i driftsammandraget ovan, enligt separat specifikation i delårsrapporten	190	0	-190

Analys och kommentar

Överförmyndarnämnden redovisar nettokostnader som uppgår till totalt 10 250 tkr för perioden januari - augusti, vilket betyder ett överskott om 401 tkr i förhållande till budget. Nettokostnaderna är ungefär i nivå med 2019 med hänsyn tagen dels till pris- och löneutvecklingen, dels till lägre intäktsnivå beroende som en följd av antagande om sämre ekonomiska förhållanden för en del av huvudmännen. Prognosen pekar mot ett överskott i samma härad även på helårsbasis (474 tkr), trots att verksamhetsområde **Gode män, ensamkommande barn** förväntas gå med underskott (-50 tkr). I prognosen finns ett antagande om en positiv resultatpåverkan (200 tkr) från föregående års bokförda fordran avseende 2019 års intäkter.

Nettokostnaderna i verksamhetsområdet **Gode män och förvaltare, vuxna** består främst av arvoden och ersättningar till ställföreträdare i ärenden där huvudmannen inte har betalningsförmåga. Kommunen arvoderar alla ställföreträdare, även i de fall där huvudmannen ska betala hela kostnaden, vilket medför att bruttobeloppen som utbetalas är avsevärt högre än nettobeloppen. Enligt nämndens rutiner utbetalas arvode till god man/förvaltare vid några få tillfällen under året. Såsom tidigare har beskrivits finns en osäkerhet i hur mycket samhällskrisen kommer att påverka huvudmannens förmögenhet, vilket är en parameter i beräkningen av hur kostnaderna ska fördelas mellan kommun och huvudman. Eftersom intäkterna som avser innevarande år inkommer först efterföljande år, görs under året en bedömning av fördelningen. Till följd av förfarandet uppstår varje år en differens mellan föregående års bedömning och verkligt utfall som påverkar innevarande års resultat, antingen positivt eller negativt, så kallad resultatpåverkan. Eftersom det finns en farhåga att kostnadsandelen som huvudmännen kan täcka med egna medel under 2020 minskar i och med den allmänna nedgången i samhällsekonomin, görs antaganden om en lägre intäktandel än budgeterat (53 % istället för 55 %), vilket motsvarar 190 tkr i prognos 2020. Totalt sett uppgår bruttokostnaderna för arvoden och ersättningar till 6 904 tkr under perioden, exklusive avskrivna fordringar om cirka 200 tkr. Nettobeloppet som kommunen ska stå för och som redovisas ovan är 3 433 tkr. I prognosen beräknas bruttokostnaderna uppgå till 10 298 tkr och avskrivna fordringar till drygt 300 tkr. Den prognostiserade nettokostnaden uppgår till 5 138 tkr samt en positiv resultatpåverkan från 2019 beräknad till 200 tkr.

I övrigt redovisas inom verksamhetsområdet kostnader för digitalisering/administration samt information/utbildning/rekrytering. Kostnaderna för digitalisering och administration uppgår under perioden till 163 tkr, vilket är lägre än budgeterat. Förhoppningen kvarstår om att planerad digitaliseringen av verksamheten i form av införande av ett nytt verksamhetssystem kommer att kunna genomföras under årets sista fyra månader, trots förseningar som bland beror på rådande samhällskris. När det gäller den mer utåtriktade verksamheten att informera, utbilda och rekrytera ställföreträdare har den inte varit möjlig att genomföra fullt ut enligt plan, varför hela budgetbeloppet för perioden inte nyttjats, eller förväntas komma att nyttjas på helårsbasis.

Området **Gode män ensamkommande barn** redovisar ett mindre underskott för perioden (-55 tkr) och i nuläget ser inte nämnden några tecken på att kostnaderna kommer att öka p.g.a. att fler barn kommer till Sverige och Linköping. Bruttokostnaderna är avsevärt lägre än budgeterat och statsbidragen täcker en större del än förväntat. Skälen till de lägre kostnaderna är bland annat att färre antal barn anvisas av Migrationsverket samt emellanåt kortvariga godmanskap eftersom en del barn flyttar från kommunen eller avviker från sina placeringar. Statsbidragen utbetalas i form av schablonbelopp och fördelas enligt beslut mellan socialnämnden och överförmyndarnämnden. Bidragen har hittills täckt större del av kostnaderna än förväntat. Därutöver görs försök att teckna avtal om kostnadsersättning med varje kommun, vars anvisade barn placeras i Linköpings kommun. Enligt lag är det överförmyndarnämnden i barnens vistelsekommun som är ansvarig för tillsyn och arvodering av god man även i dessa ärenden, trots att statsbidragen går till anvisningskommunen. Sammantaget prognostiseras ett nettounderskott som inte ökar under året utan som vid årets slut är i nivå med utfallet hittills. I internbudgeten för 2020 flaggade nämnden för att kostnader motsvarande 760 tkr skulle kvarstå utan att täckas av andra medel ("ofinansierade intäkter"), vilket med facit i hand var för högt räknat.

Tillsynsverksamheten redovisar ett underskott för redovisningsperioden som uppgår till 110 tkr. Lönekostnaderna ligger för närvarande högre än budgeterat men i och med kommande föräldraledigheter och med annan personalrörlighet kommer glappet att minska och bedömningen är att underskottet för året totalt uppgår till 50 tkr. Även övriga kostnader för verksamhetens lokaler, datorer etc. överskrider budget marginellt, såväl för perioden som i helårsprognosen. En mindre del av verksamhetsområdets kostnader kan relateras till coronapandemin och är av typen initiala data- och telekommunikationskostnader.

Med **Nämnden** avses den politiska verksamheten. Majoriteten av kostnaderna består av arvoden och andra ersättningar som utgår till nämndens fem ledamöter. Även kostnader för utbildning samt medlemskap och deltagande i aktiviteter som Föreningen för Sveriges Överförmyndare anordnar ingår. Periodens kostnader uppgår totalt till 232 tkr, vilket är lägre än både föregående år och periodens budget. Hittills i år redovisas ett överskott om 168 tkr och för hela året bedöms kostnaderna uppgå till 361 kr, vilket motsvarar ett överskott på 239 tkr.

Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin

Ökade kostnader, minskade kostnader, ökade intäkter och minskade intäkter år 2020 med anledning av coronapandemin

Verksamhet/insats belopp tkr	Redovisad avvikelse jämfört med budget jan-aug 2020		Prognostiserad avvikelse jämfört med budget helår	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter
<i>Gode män och förvaltare, vuxna</i>				
Arvoden och ersättningar, mindre externa intäkter		123		190
Summa		123		190

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning

Färgsättningen indikerar:

- Nämndmålet bedöms uppnås per helår
- Nämndmålet bedöms delvis uppnås per helår
- Nämndmålet bedöms ej uppnås per helår
- Nämndmålet kan ej bedömas

Uppfyllelse av kommunfullmäktiges övergripande mål

Målområde Medborgare

Rätt medborgare får rätt stöd

Uppföljningen per den sista augusti visar på att målet om att nå 500 personer med information inte kommer att kunna uppnås. Bedömningen baseras på att externa informationsinsatser inte varit möjliga att genomföra på grund av pandemin.

Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens

Uppföljningen visar att deltagande i utbildning fortlöper och målet bedöms uppnås. I resultatet ingår deltagande både via e-lärande och vid fysisk utbildning.

Huvudmännens rätt tas tillvara

Granskning av årets inkomna årsräkningar har kunnat genomföras enligt plan, trots utmaningar och förändrade förutsättningar under det första halvåret. Vid augusti månads utgång har målvärdet 90% nått med råge.

Målområde Verksamhet

Ökad digital hantering av handlingar

Nio e-tjänster finns nu tillgängliga för ställföreträdare att använda i sin kontakt med Överförmyndarenheten. Tre av dessa ligger till grund för mätning av andel nyttjade e-tjänster. Prognosen ser lovande ut vid uppföljning av användning vid augusti månads utgång.

Uppföljning av nämndens verksamhet

Internkontrollplan

Av fem internkontrollmoment har fyra genomförts och återrapportering kommer att ske vid överförmyndarnämndens oktobersammanträde.

Uppföljning av nämndindikatorer

I denna bilaga redovisas utfall för de nämndindikatorer som används som ett underlag i bedömningen av nämndmålen. Vid rapporteringen av utfall för indikatorerna används senast tillgänglig statistik. Utfall redovisas könsuppdelat när så är möjligt.

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet

Nämndmål	Nämndindikator	Aug. 2018	Aug. 2019	Aug. 2020	Målvärde helår
Rätt medborgare får rätt stöd <i>Med ökad kunskap hos anhöriga, vårdpersonal m.fl. kan rätt personer få rätt stöd och insats.</i>	Antal personer som tar del av information kring gode män och förvaltare (för 2020 räknas både fysiska möten och urval av besök på hemsida)	I.U.	219	189	500
Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens <i>God kompetens rekryteras, utbildas och bibehålls till frivilliga uppdrag som god man och förvaltare</i>	Antal deltagare som tar del av utbildningsinsats (för 2020 räknas både fysiskt deltagande och genomförda digitala utbildningar)	I.U.	140	173	200
Huvudmännens rätt tas tillvara <i>För att inte huvudmännen ska lida rättsförlust ska ställföreträdarnas redovisning granskas skyndsamt utan avkall på noggrannhet och kvalitet</i>	Andel granskade årsräkningar (Målvärde satt för avläsning per den 31 augusti)	87 %	90 %	92 %	90 %

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Nämndindikator	Aug. 2018	Aug. 2019	Aug. 2020	Målvärde helår
Ökad digital hantering av handlingar <i>Handlägningsprocessen baseras på underlag i fysisk form. Med ökad digitalisering kan svarstider förkortas och handlägningsprocesser effektiviseras</i>	Andel insända handlingar via utvald e-tjänst	I.U.	I.U.	56 %	50 %